

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024/2025 – 2026/2027
(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Język staro-cerkiewno-słowiański
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Katedra Rusycystyki
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Rusycystyki
Kierunek studiów	filologia rosyjska
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	II/3
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	rosyjski i polski
Koordinator	dr Anna Stasienko
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jolanta Kononowicz-Kur

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3				15					1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

znajomość podstaw językoznawstwa, gramatyki opisowej języka polskiego i rosyjskiego

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C ₁	zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami o języku i gramatyce staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym
C ₂	nauczenie studentów rozumienia najważniejszych cech fonetycznych i morfologicznych współczesnych języków rosyjskiego i polskiego za pomocą języka SCS
C ₃	wykształcenie u studentów umiejętności analizy językowej tekstów zapisanych w języku SCS

3.2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
Wiedza: student zna i rozumie		
EK_01	w zaawansowanym stopniu okoliczności powstania piśmiennictwa słowiańskiego oraz wybrane zagadnienia z zakresu gramatyki języka SCS	K_Wo1
EK_02	w zaawansowanym stopniu szerszy kontekst filologiczny, w jakim osadzony jest język rosyjski, literatura rosyjska i szeroko pojęta kultura Słowian	K_Wo2
EK_03	w zaawansowanym stopniu funkcjonowanie języka SCS w szczegółowym odniesieniu do gramatyki innych języków słowiańskich, tj. języka rosyjskiego i polskiego	K_Wo5
Umiejętności: student potrafi		
EK_04	rozpoznawać podstawowe cechy fonetyczne i morfologiczne języka SCS analizować staro-cerkiewno-słowiańskie teksty	K_Uo5
EK_05	samodzielnie pogłębiać wiedzę o języku SCS, genezie języków słowiańskich i ich analizie konfrontatywnej	K_U11
Kompetencje społeczne: student jest gotów do		
EK_06	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym ciągłego dokształcania się i doskonalenia zawodowego	K_Ko6

3.3. Treści programowe

B: Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Język SCS na tle innych języków słowiańskich i indoeuropejskich.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

2. Podstawowe wiadomości o powstaniu piśmiennictwa słowiańskiego, działalność św. Cyryla i Metodego, głagolica, cyrylica, system graficzny i fonetyczny języka SCS, zabytki piśmiennictwa języka SCS.
3. Najważniejsze cechy fonetyczne języka SCS (palatalizacja I, II, III).
4. Osobliwości deklinacji języka SCS.
5. Osobliwości koniugacji SCS (czas teraźniejszy, czasy przeszłe: aorysty, imperfectum, perfectum, plusquamperfectum).
6. Podstawy analizy tekstów SCS z elementami porównawczymi ze współczesnym językiem rosyjskim i polskim.

3.4. Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

ANALIZA TEKSTÓW Z DYSKUSJĄ, PRACA W GRUPACH (ROZWIĄZYWANIE ZADAŃ, DYSKUSJA), GRY DYDAKTYCZNE

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KOLOKWIMUM PISEMNE	lab
EK_02	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KOLOKWIMUM PISEMNE	lab
EK_03	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KOLOKWIMUM PISEMNE	lab
EK_04	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KOLOKWIMUM PISEMNE	lab
EK_05	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KOLOKWIMUM PISEMNE	lab
EK_06	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	lab

4.2. Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium zaliczeniowego (minimum 60%). Dodatkowe warunki zaliczenia przedmiotu: uzyskanie pozytywnych ocen z pisemnych i ustnych prac indywidualnych i grupowych, jak zadania domowe, wypowiedzi ustne i pisemne na zajęciach, udział w dyskusjach itp.

Na ocenę końcową z zaliczenia składają się:

- ocena z kolokwium pisemnego – 50%
- oceny z wypowiedzi ustnych, udziału w dyskusjach, itp. – 40%
- ocena zaangażowania studenta podczas zajęć – 10%

Skala ocen stosowana przy ocenie testu i kolokwium zaliczeniowego:

0% - 59,5% - ndst

60%-69,5 % - dst

70%-78,5% - plus dst

79%-86,5% - db

87%-93,5% - plus db

94%-100% - bdb

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	14
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW W ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Bartula Cz. *Podstawowe wiadomości z gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym*, Warszawa 2019. Brajerski T., *Język staro-cerkiewno-słowiański*, Lublin 1973.

Busłowska L., *Język cerkiewnosłowiański: zeszyt ćwiczeń*, Warszawa 2013.

Moszyński L., *Wstęp do filologii słowiańskiej*, Warszawa 1984.

Strutyński J., *Podstawowe wiadomości z gramatyki języka staro-cerkiewnosłowiańskiego*, Kraków 2002.

Кравцова М. Ю., *Церковнославянский язык*, Москва 2016.

Хабургаев Г.А., *Старо-славянский язык*, Москва 1974.

Literatura uzupełniająca:

Friedelówna T., Łapicz Cz., *Język staro-cerkiewno-słowiański*, Toruń 2003.

Lehr-Splawiński L., Bartula Cz., *Zarys gramatyki staro-cerkiewnosłowiańskiej na tle porównawczym*, Wrocław 1976.

Popowska-Taborska H., *Wczesne dzieje Słowian w świetle ich języka*, Wrocław 1991.

Strach S., *Szkolny słownik cerkiewnosłowiańsko-polski*, Hajnówka 1999.

Дьяченко Г., *Полный церковно-славянский словарь (репринтное воспроизведение издания 1900 г.)*, Москва 2013.

Миронова Т.Л., *Церковно-славянский язык*, Москва 2011.

Православный молитвослов.

*Шулежкова С.Г., Хрестоматия по старославянскомк языку
(тексты, словарь, фоноприложение), Москва 2013.*

Акceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej